

UJVIDÉKI NAPLÓ.

Társadalmi és a városi közügyeket szolgáló hetilap.

Előfizetési árak:

évre 6.— korona
Fél évre 4.— „
Egyes szám 10 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr. Elschléger Dezső.

Szerkesztő: Csérnyei Mór.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II. Rákóczi Ferenc-út 35. I. emelet.

A szociális kérdések kulcsa.

Igen kevés azoknak a számuk, kik helyzetikkel sorsukkal teljesen megvolnának elégedve. Mindenki többet szeretne a földi javakból. Örömköböl, s minél kevesebbet a munkából. Ezért hangzik aztán a panasz a fennálló jogrend, a különböző intézmények, a művelődési, gazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyok mostohasága ellen.

Jogos-e a panasz? Annyira rosszak-e nálunk a közállapotok, hogy ezekkel szemben nincs más orvosságunk, mint a panaszkodás, rombolás és ezen vérell szerzett földnek hűtlen ellagysása?

Nemzetünk története azt bizonyítja, hogy látunk mi már a mostaniaknál sokkal nehezebb napokat is, de azért mégsem csüggedtünk, mégsem veszünk el, sőt mint a páma — saját terhünk alatt erősödünk. Hiszen ma sem szül gyáva nyulat Nubia párducra; ma is áldással árasztja el gyermekeit e tejfel és mézzel folyó drága föld. Miért várjuk mástól, valami csodától helyzetünk javítását, mikor egészen a mi hatalmunkban a mi kezünkben van?

Es mégsem állunk ott, a hol állhatnánk és ahol állanunk kellene. Azért nem, mert a magyar ősi büne: a széthúzás, a közönyösség és a könnyű élet után való erőszakos törekvés átokként nehezedik minden intézményünkre. Osszertartani a jóban, a haza védelmében és fölvirágoztatásában; tenni és pedig önzetlenül, nemcsak magunkér, hanem a közért, az emberiség boldogításáért, kevesebbet élvezni és sokkal többet dolgozni: aki ezekre megtanítaná a magyart, az lenne e honnak második megalapítója.

És mivel hazánk mezőgazdasággal foglalkozó állam lévén — legnagyobb részben földművelő elemmel bír: nagyon természetes, hogy leginkább ennek a népek sorsa érdeklí mindazokat, kiket hazánk és nemzetünk jövője érdekel. »Ez az osztály — mint egy híres nemzetgazdász mondja — a nemzet fájának gyökere. A korona virágai, levelei és ágai sőt maga a törzs is elhalgat, de ha a gyökérzet egészséges, ezek ismét megfíjódhatnak. Ámhol a gyökér nem sokat ér, ott az egész fa is tönkre megy.«

Rendre, takarékoságra kell szoktatni a népet, ez előmozdítja a társadalmi osztályok között való békkességet.

»Rend a lelke mindennek! — Ezt tartja a közmondás. És nagyon helyesen. Mert a hol rend nincs, ott nincs előmenetel, nincs meglegedés: a rend ellenben a boldoguláshoz vezet. Csakhogy a rendszeretet nem születik ám az emberrel, mint a költői tehetőség; erre őt nevelni kell. Nevelni kell a népet is, ha azt akarjuk, hogy időben és munkában rendez szokjék és ezáltal előre haladjon. Mert mi az oka a köznép hátramaradásának, különösen az anyagi téren? Az, hogy még akkor és nem úgy teljesíti kötelességeit mikor és a hogyan kellene. Megtörténik úgy is gyakran, hogy a mit a tavaszban kellene elvégeznie, a nyárra halaszta, amit pedig nyárrban kellene tennie, azt őszre bizza, míg egyszer aztán megérkezik a kietlen tél, amikor takarítani többé nem lehet. És ha adóságot csinál, ha kölcsönt vesz föl, ezzel sem, bánik rendesen, így aztán nem fogja a tartozás, sőt ellenkezőleg: szaporodik a kamat, nyakába szakad a pör, a fizetség, a nyomorúság.

A renden kívül a takarékoságra is kell szoktatni a népet. Erre ugyan nem kellene nevelni a népet, ha az önzésben, a fűszvényességben állana a takarékoság; mert annyi bizonyos, hogy senki mohóbban nem kapna a pénz után és senki nehezebben nem adja ki, mint ő. Közélokra épen nem szeret áldozni. Ideálist must nem igen találunk nála. Mindent abból a szempontból néz és ítél meg: van-e belőle anyagi haszon? Erre vezethető vissza még a gyermekhiány is. Ez azonban ép oly beteges állapot, mint a tékozlás. E két szélsőség között van az arany közép út: a józan takarékoság, melyre népünket szintén nevelni kell.

Ha ezeket beolthatjuk a nép lelkületébe, akkor elősegítjük egyuttal, a társadalmi osztályok között való békkességet. A békkesség az emberiségnek egyik legdrágább kincse. Mert: »ahol béke, ott az áldás, ahol az áldás, ott isten és ahol az isten, ott szükség sincsen!«

A békkességben rejlik tehát a szociális kérdések kulcsa, úgy hogy a ki megteremté a társadalmi békkességet, az egyszerű megoldaná és megszüntetné az összes szociális kérdéseket is melyeknek közös alapja az elégedetlenség.

Dr. Tapavica tárgyalás.

február 22. d. e.

Folytatás.

Dr. Stefanovits Zsárkó. A közgyűlésen nem voltam, így nem tudom, hogy mi történt ott. A népgyűlésen mint hatósági közeg voltam jelen, 10. többen kiáltották „Dr. Tapavica Gy. szemetet lopott.“ Az egyházi gyűlésen történetéről nincs tudomásom, 5—6 évvel ezelőtt panasz tételét a főkapitányságnál, hogy az utcai söpredéket az utcaseprők eladják, én mint kiküldött a nyomozást lefolytattam, jkv.-et is vettem fel, kihallgattam az utcaseprőket, bemutattam Dr. Demerovits főkapitánynak, ki azt mondta tartassam magamnál s ne firtassam, ezt néhány óvig megtartottam, aztán megsemmisítettem. Biztosan nem tudom, hogy a jkvben Dr. Tapavicától is volt, e szó, hogy neki is volt része, hogy városi trágyát vitt el, azonban mennyiben és hogyan került szóba Dr. Tapavica, arra nem emlékszem. Miután a jkv. felvétele 5—6 évvel ezelőtt történt, tartalmára nem emlékszem. Emlékszem, hogy akkor sok más emberrel is volt szó dr. Tapavicán kívül: Ez az eljárás egyébként az utcaseprők ellen indult meg.

Stojkovits Száva. A szerb népgyűlésen azt mondta Évics Áca, hogy Tapavica szemetet lopott s hogy Tapavica s több társa jogtalanul, nem becsületes úton meg akar gazdagodni a szegény nép kárára. Ezt Évics Áca azon földi örökre, melyet Tapavica, és társai bérből akartak venni a szegény nép kárára. Ezen nagyon csodálkoztunk, mert tudtam, hogy dr. Tapavica nem tesz olyant, ami a tisztességbe ütközik. Dr. Tapavica a gyűlésen jelen volt. Ugyanezen népgyűlésen Dr. Baics Lázár is mondta, hogy Tapavica városi szemetet lopott. E gyűlésen Bradvarovits, Doolics és Popadicról nem tudom, hogy mondták volna ezeket. A városi közgyűlésen történetéről nincs tudomásom. A sz. egyházi gyűlésen jelen voltam és ott Macedonics Tapavicának azt mondta: szegényes doktor, szegényes orvos az is ki doktorrá és tanácsossá kinevezte, mert zsebéből kikanalikal a városi szemetet. Azt mondta még, hogy ezt már egy röpiratban is megmondta, de Tapavica nem merete azért beperelni. Tapavica erre nem válaszolhatott, mert nagy volt a láma. Hogy Macedonics azt miért

Fischer Testvérek

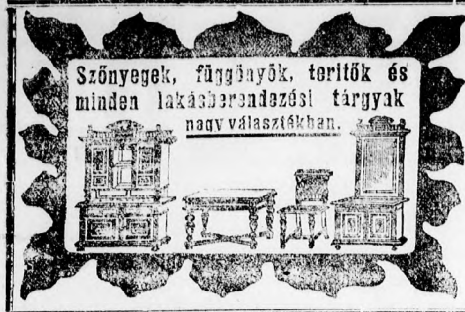
műszaki telepe.

Elvállal: köpönti fűtést, szellőztetést, vízvezeték és csatornázási berendezéseket, villany- és erőátvitelt, ugyszintén kulfűtést és hygonikus berendezést. Minden e szakmába vágó egyéb munkálatok a legjutányosabb árban. *Tervek és költségjegyzék díjtalanok.* Pontos, lelkiismeretes, leg gondosabb kivitel. — *Jó munka.*

UJVIDÉK

II. Rákóczi Ferenc-utca 57. szám

Telefon:

Menyasszonyi kelengyék óriási választékban és igen jutányos árak mellett.

MENRÁTH butorház kirakatai

Kossuth Lajos-utca 46—48.

látványosság számba mennek, hol a modern butorok, szobaberendezések, gyönyörű kiállításban láthatók. — A legrégebbi és legjobb hírnevű örvendő üzlet.

Alapított 1843-ban.

Telefon : 87.

mondta, azt nem tudom, ezt Popadits jobban tudja, mert Macedonics háta megett állt és neki sugrott. Dr. Baics a népgyűlésen mondta, hogy Tapavica és társai loptak szemetet. A jbró dr. Baicsot rendre utasítja, mert a tanut gyanusítja.

Mijatovits Milos: Jelen voltam a sz. népgyűlésen, de miután távol álltam a láma miatt nem hallottam, hogy kik mit mondtak, így nem tudom mi történt a v. közgyűlésen és az egyházi gyűlésen.

Gyorgyovits János. A sz. népgyűlésen, hó dr. Baics azt mondta, hogy Tapavica és 3 társa a városi árverésen kívül 70 lánc földet akarnak bére venni, a szegény nép rovására és nem becsületes úton akar meggazdagodni. Dr. Baics mondta azt is, hogy Tapavica trágnyát loptott. Évics Aca is mondta hogy Tapavica vitélt v. trágnyát szőlőjébe. A gyűlést megelőzőleg minderről röpiratokban is volt szó s lehet, hogy ez volt az oka, hogy felszóltak. E gyűlésen Popadics, Bradvárovcis, Macedonics, Dotlics a népközé mentek és biztattak, hogy kiállítások szemetet loptott. Egyéből nem tudok. A jbró Lovrekovicot azért, mert mondta, hogy „Bűdös a trágya” rendre utasítja, úgy Tapavicát is mert illetlen egy cselekményt mutatott.

Obriadovits János. A sz. népgyűlésen Évics Aca mondta, hogy Tapavica v. szemetet loptott, továbbá, hogy Ilics és Szavirjev bolgárokat hoznak a városba, hogy a szegényeket tönkre tegyék. Dr. Baics mondta hogy nem becsületes, tolvaj úton akar meggazdagodni. Popadics és néhányan biztatták a tömeget, hogy kiabálják, hogy szemetet loptott. Bradvárovcis, Dotlics, Macedonics nem emlékszem, hogy ezt mondták. Másról nincs tudomásom.

Balog János. Nekem csak arról van tudomásom, hogy Vilety V. kocsija v. trágnyát vitélt el a v. istállóból, de hogy hová azt nem tudom. Én láttam hogy Vilety a v. istállóból vitte el a trágnyát, de a kocsi kérdésémre előadta, hogy a trágnyát a v. kertbe viszi: Ezután 2 hétre a v. kertész kijelentette nekem, hogy Vilety kocsija a v. kertbe nem hozott trágnyát. A kertész, Pál István.

Trifunovits Jója. Csak arról tudok, hogy 2 évvel eze őt 908—09-ben bérlője voltam Tapavicának és ekkor Tapavica trágnyájából elvittem egy keveset, de hogy kié volt és honnan került oda nem tudom. Tanu előadja, hogy Tapavica 3 héttel előbb hivatalába hivatta és azt mondta neki, hogy a bíróság előtt vallja azt, hogy ezen trágya, marha-trágya volt, erre azt mondtam, mást nem mondhatok mint a milyen volt: föld és por. Tapavica aláírásával kapott végzést úgy mentem el, s ez a k'akommal történt a fenti beszéd. A főmagánváltó kérte a tanu megesketését felfüggeszteni és utasítsa bíróság a

végzés bemutatására s csak akkor esketesék meg. Védő az eskü elhalasztása esetén kéri a vonatkozó ügy összes aktái beszerzését, hogy megállapítható legyen hogy a megidézése a mostani ügy tartalma alatt szükséges volt-e. A bíróság mindezt mellőzte s a tanu megkérletését elrendelte. Az elvitt néhány kosár trágya miatt lettem a béreltől elbocsátva.

Trifunovits Laposzáva nem jelent meg. *Jerkovits János:* A gyűlésen jelen voltam, hol Macedonics és Tapavica összeszólkotak, de semmit sem hallottam.

Drakulits Velimir: A sz. gyűlésen Tapavicától kulcsokat kértek, de milyent, nem tudom, ekkor Macedonics és Tapavica összeszólkotak a kulcsok miatt, mire Tapavica azt mondta Macedonicsnak: Hallgas te csöbörbe sz. . . . a fogad még sz. . . . mire Macedonics azt mondta Tapavicának, hogy a trágya kilátszik a zsebéből.

Szankamenár Gyóka, felejtékenysége miatt nem emlékszik semmire.

Koturor Nihalac: A sz. gyűlésen Tapavica és Macedonics kulcsok miatt összeszólkotak. Tapavica azt mondta Macedonicsnak „Csobrás” (csöbörös), ki viszont azt mondogatta, hogy kikukucska a trágya a zsebéből.

Másics Szima. Ugyanezt vallotta. A csobrás szó valami csunyat jelent.

Szavanda Lázár. Ugyanezt vallotta és hogy Tapavica azt is mondta, hogy csöbörbe sz. . . Macedonics.

A delutáni tárgyalás.

Balla Árpád. Arról van tudomásom, hogy tavaly a Récszeibe bejött Lovrekovics s panasolta, hogy Tapavica és társai azzal vádolják, hogy a szegényház alapjából 200 K-t elsikkasztott. Mondta ekkor azt is, hogy Tapavicát kérdőre vonta, ki kitérő választ adott. Aznap este a Pilseni sörarsnokban többen voltak jelen s oit is elpanaszolta Lovrekovics, hogy mily fegyverrel dolgoznak ellene a párt emberei és ekkor Dr. Demetrovics azt mondta, hogy hasonló fegyverrel kell ezt megtorolni s mondta, hogy oly adatai vannak, hogy bármikor fegyelmet indíthat Tapavica ellen. Dr. Demetrovics biztatta a jelenlevőket, hogy szólaljanak fel a közgyűlésen, mire Pekló Béla vállalkozott arra, sőt még annak biztosítására Dr. Demetrovics kezét nyújtott neki és felkérte, hogy szólaljon fel. Pekló ezen biztosítás nélkül fel sem szállott volna. Ekkor a Pilsenben Balla Aladár, Tomics, Mayer József, Kron Richard, Geisler voltak jelen. Ezalkommal szóvá tette, hogy a felszólalás miatt történik, mert röpiratokban hallatszolt, hogy Tapavica v. szemetet loptott. Közvetlen tudomásom arról nincs, hogy Tapavica azt mondta, hogy Lovrekovics 200 K-t sikkasztott a szegény alpból. A v. köz-

gyűlésen Pekló Béla felszólt, hogy Tapavicára mindenütt az a hír kering, hogy városi trágnyát vitt szőlőjébe. Erre oly nagy láma volt, hogy a lármázók szavát meg sem lehetett érteni, Geisler ez alatt azt mondta Tapavicának, hogy beszéljen a trágnyáról. A lármázás közt nem is nyilatkozott ugyancsak a nagy láma miatt nem vettem észre, hogy Lovrekovics is felszólt volna. (Dr. Demetrovics úgy hallgatott, mint a csalogány a lűben) Pekló felszólalása a lakbársorozattal kapcsolatban volt s Pekló kifogásolta, hogy oly tisztviselő, kiről azt mondják, hogy v. szemetet vitt ki szőlőjébe, nem érdemel fizetés emelést. Felszólalása tehát közérdekből történt.

Mayer József: A januári közgyűlés előtt Tapavica nekem mondogta, hogy Lovrekovicsnak legkevésbébbé van oka azt mondani, hogy trágnyát vitélt szőlőjébe, mert Lovrekovics mint árvalházi gondnok 200 K-át 2 évig jogtalanul magánál tartott s csak felszólítás és sürgetésre adta elő s azt mondta, hogy bizonyítékai s adatai vannak erre néve s adott alkalommal fel fog szólalni ellene. Jelen voltam a Pilseni sörarsnokban hol szóba került, hogy röpiratokban, újságokban hirdetik, hogy Tapavica v. szemetet vitélt szőlőjébe, hogy az a nézet alakult ki, hogy ezért a közgyűlésen valakinek fel kell szólalni. Dr. Demetrovics biztatta Peklót, Lovrekovicsot, Geisler, hogy szólaljanak fel, mire Pekló a felszólalásra vállalkozott. Ugyanekkor Demetrovics azt mondta, hogy már rég fellépett volna Tapavica ellen, de nem voltak konkrét bizonyítékai. Egyébként fiókjában oly piszkos adatai vannak, hogy Tapavicát írmikor felfüggeszthetné. Ekkor sokan voltak jelen. Tapavica több ízben felhozta Lovrekovicsról, hogy nem lehet erkölcsbír, mert a város 200 K-át jogtalanul magánál tartotta. A közgyűlésen Pekló felszólt a tekintetben, hogy röpiratokban azzal vádolják Tapavicát, hogy trágnyát vitélt szőlőjébe. Kérte a polgármestert, hogy történt e intézkedés, ekkor többen felszóltak, hogy kérjen Tapavica fegyelmet, mire Tapavica azt mondta, nem vagyok bolond. A polgármester azt ígérte, hogy meg fogja vizsgálni az ügyet. A közgyűlés napján a gyűlés előtt Tapavica odanyilatkozott, hogy csak piszkálják az én dolgomat majd fogok én a tanácsosokról olyanokat íelhözni, hogy 100 piszkos gatyá sem lesz elég. Pekló felszólalása mindenesetre közérdekből történt.

Tomics Jása. A közgyűlés előtti este lehetett a Pilseni sörarsnokban, hogy a polgármester kijelentette, hogy Tapavica ellen sok olyan adata van, melyeknek alapján fegyelmet akaszthat nyakába. A közgyűlés után a polgármester mondogta nekem, hogy Tapavica mindég intricál és hivatalát elhanyagolja, pedig az adatai alapján nyakát

szegetné. A közgyűlésen hallottam, hogy Pekló felszólalt és kérdezte a polgármestert, hogy történt-e intézkedés, mert Tapavicáról azt hallani, hogy v. trágyát vitétt szőlőjébe. A felszólalás után Dr. Szlezák Lajos vette vedelmébe Tapavicát. A népgyűlésen Évics Aca felszólalt és mondta, hogy városi tanácsosok v. trágyát visznek telepükre. Évics kijelentette, hogy ezt Tapavicára étette.

Forster Géza. 8-10 évvel ezelőtt Tapavica Kojov János állatorvostól kért és vett trágyát, mely a város tulajdonát akkor nem képezte. Hogy ebből vitélet, azt Tapavica maga se fogja tagadni, mert a város szétosztott szőlőtelepek művelésére. Így Tapavicának is, kinek így szüksége volt trágyára. Arról tudok, hogy 906-óta mióta a városlisztitást a város végzi az a városé. Ugy tudom, hogy jelenleg is a vágóhídi trágya nem képezi a város tulajdonát. A városi szemétnak kellő kezelés után van csak értéke; eddig csak a limán feltöltésére a városi kertek trágyázására használják fel.

A bíróság Lovrekovics sérelmére elkövetett rágalmozásra nézve elrendeli a valódiság bizonyítását.

Tanu, iratok betekintése nélkül nem tud ez ügyre nézve nyilatkozni.

A bíróság elrendeli ezen ügyre vonatkozó iratok beszerzését.

Február 23-án.

Hadasi Koszta dr. kéri Vécsei főkapitány, Ninkov ellenőr kihallgatását arra, hogy a szerb népgyűlésen gyarmeknek nem voltak s így a legnagy kihallgatott tanuk valóllant állítottak, mikor Popadicsról azt mondták, hogy a nép közt ment és azt mondtotta a gyermekeknek, hogy kiáltás, hogy Tapavica lopott.

Baics dr. szintén tanukat kér kihallgatni, hogy nem mondtotta senki a szerb gyűléseken, hogy dr. Tapavica lopott, csak „elvitelt” trágyát.

Blachleger dr. ügyészi megbízott mint nemleges körülményre vonatkozót és céllalant elutasítani kéri. A bíróság ezen tanuk beidézését mellőzi.

Friedmann Mór. Még nem vagyok 10 éve a város szolgálatában és így nem tudom, hogy a vágóhídi trágya kié. Amikor én voltam városi állatorvos, akkor meglehet, hogy a városi állatorvos tulajdona volt, de biztosan nem tudom, hogy kié.

A trágya az én időmben teljesen értéktelen volt; azóta van egy cementezett bazen és ezóta van értéke. Nem tudom, hogy Tapavica dr. az én időmben trágyát vitétt szőlőjébe.

Haller Keresztély. 13 éve vagyok a vágóhídon alkalmazva és én nem tudom, hogy a trágya az állatorvosé. Amikor a cementmedence elkészült azóta a város tulajdona. Arról van tudomásom, hogy Tapavica dr. néhány ízben vett trágyát, melyet Kojovtól kapott, mindjárt alkalmaztatásom első

évében és mikor már több ízben vitt, Kojov állatorvos azt mondtotta, hogy csak akkor engedjék vinni, ha erről elismervényt kapok. Előadom, hogy a vágóhídról nemcsak dr. Tapavica vitt, hanem ökrös kocsisok is. Szulimán kocsis vitt trágyát.

Kojov Jánosné arról van tudomásom, hogy 7 éve egy alkalommal férjem mondtotta, hogy T-nak eladott trágyát gyümölcsért. Megjegyzem, ha gyümölcsöt nem kaptunk volna, nem is tudtam volna a dologról.

Jovánovics Gábor. 10 évvel ezelőtt a vágóhídon voltam alkalmazva és onnan tudom, hogy a trágyát Friedmann Mór kezelte, de hogy kinek tulajdona volt nem tudom. Friedmann után Kojov kezelte, hogy ekkor kié volt, azt sem tudom. Hallottól hallottam, hogy alkalmaztatásom alatt Tapavica trágyát vitélt el. Friedmann alatt mások is vitétek, de kik, azt nem tudom. A vágóhídi trágyát az ottani istállóban az udvaron összegyűlemllett trágya képezte, hogy érteke volt-e nem tudom. Azt, hogy dr. T. trágyát vitt el, legnagy hallottam Hallertól.

Jovánovics Zl. Pera. Jovánovits Gábornak volt 2 lova és annak trágyáját vittem én el saját udvaromba. A vágóhídi trágya kié volt és most kié és hogy dr. T. vitt e el, nem tudom.

Mogin Pája. A szerb népgyűlésen Evics Aca felszólalt, dr. T., Szvinyarev, Ilic és Vilics elkarják venni a szegény néptől az almási temető fölötti földet s nem tisztességes módon akarnak megazdagodni. Mondta, hogy városi trágyát vitétt szőlőjébe. Popadics és Bradvárovcics biztatták az iljuságot, hogy mondja Tapavicáról, hogy trágyát lopott, aminek csakugyan nagyon csúnyán eleget tettek. T. jelen volt. A többi vádlottaktól nem hallottam, hogy mondták volna: T. trágyát lopott.

Jovánovics P. Béla. A szerb népgyűlésen Evics Aca mondtotta, hogy ne engedjék, hogy a városi 70 lant földet elvegyék. Evics mondtotta, hogy a városi tanácsnok vitétt trágyát a szőlőjébe. Rosszul hallok és fel is voltam háborodva és így nem hallottam ki mit mondtott.

Jegrits Szteva. A szerb népgyűlésen Evics Aca mondtotta, hogy a városi tanácsnok vitétt szőlőjébe városi trágyát. Megnevezte Tapavicát nem tudom. Popadics, Maczedonics és Bradvárovcics biztatták a fiatalseot, hogy Evics beszéde közben kiáltás: »Tapavica trágyát lopott«. Híven engedelmess ediek.

Neehoo Gavra. 910. február hóban a szerb gyűlésen Bradvárovcics indítványozta, hogy a jelenlevő Tapavicát zárjuk ki az üléseből, mert bizonyos kulsókat nem adott át, melyekkel a szavazatokat zárták el, mire Tapavica azt mondta, hogy Bradvárovcicsnak nincs joga kizárását indítványozni, mire láрма keletkezett. Ekkor Bradvárovcics ezt mondta: »Szegénytelen doktor, szegyejle magát, ki doktorrá avatta, mert szemét hull

ki a zsebéből». Tapavica válaszáat nem hallottam, mert nagy láрма volt.

Rákics György. Jelen voltam a szerb egyb. gyűlésen ott Macedonics mondtotta Tapavicának: »Szegénytelen városi tanácsnok, az se volt okos, ki megválasztotta». A nagy láрма miatt mást nem hallottam. A népgyűlésen is jelen voltam, de távol állva semmit tisztán nem hallhattam.

Rákits Szteva. Niucs tudomásom arról, hogy T. tanácsnok városi trágyát vitélt volna szőlőjébe. 4 éve, hogy T. szőlőjét megmunkáltam és ennek fejében a gyümölcsöt kaptam. Ez idő alatt nem vitétek oda trágyát. Az ottlevő trágya istállótrágya volt, részben pedig rothadt trágya. Összesen 10-14 taligára való lehetett.

Szulimán Mihály. Jó néhány éve, gondolom P. Popadics István polgármestersége alatt én ugy Forster Géza, mint T-nak több ízben vittem trágyát és pedig Forsternek a vágóhídról és gyepmesteri telepről 50-60 kocsival. Dr. T-nak a baráról és gyepmesteri telepről 10-15 kocsival; mind a kettőnek vittem utcai söpredéket is 10-15 kocsival. Az időt határozottan nem tudom, azt sem, kinek tulajdonát képezte. Es csak eluvaroztam a trágyát, amint Forster és Tapavavica megparancsolták. A vágóhídi trágya nyers volt. Trágya gyantán jó lehetett értékesíteni. Az utcai söpredékek kisebb értéke volt. Akkor magánfuvaros voltam. Forster és Tapavicától fizetést kaptam. Kocsiként 1 koronát a telepre. Forster 60 fillért fizetett a kertbe. T. szőlőjében néha más trágya is volt, néha nem. Mikor én a vágóhídról vittem a trágyát, akkor Kojov volt az állatorvos, Haller Keresztély se tudott róla.

Milics Sztevan: En a városi telepen 6 éven át csösz voltam. 1 éve kiléptem a szolgálatból. Tudom egy alkalommal mondtotta T. hogy a vágóhídról vitet trágyát szőlőjébe, hogy gyümölcsötét megtrágyáztassa. Most febr. 20. án. T. irodájába hivatott és kérdezte tőlem, hogy tudom-e, hogy csöszkedésem ideje alatt vitétt trágyát a szőlőjébe mire azt mondtam, hogy igen. Kérdezte továbbá, hogy utcai söpredéket vitéttet-e, mire »nem»mel választottam. A bírói kihall-

BAKTERIUM - MENTES

természetes ásványvíz

ÜDIT-GYÓGYIT ÜDIT-GYÓGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence eldült hurutjainál, húgykő- és Fényképződésnél a legutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyított.

ORVOSILAG AJÁNLVÁ

Főlerakat: DIETZGÉN IMRE FAI
cégnél Ujvidék.

Első Délmagyarországi Rács- és Vasipar-gyár Kula, Arpad-út

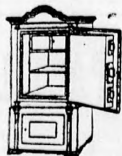
GYART:

Kerti rácsokat, Sirkerítések, Rácsokat, Kerítéskapukat, Lépcsórácsokat, Vaslépcsőket, Vasajtókat, Tetőablakokat, Teőfelvilágítókat, Kovácsolt idomvasalakat,

Egy új Phaeton-kocsi

helyszűke miatt olcsón eladó

Rencz József

Raktár: Zomborban Első magyar Gazdasági egylet. GYART:

100 koronától kezdve

tűz- és betörésmentes pénzszekrényeket Amerikai fózár, Chubb-féle ellenőrző-zár és Pasquillozár-szerkezettel. Minth különlegességeket kívánatra gyárt. Protektor és Novum záratok. Pénzszekrényjavításokat is elvállal.

gatáson monddta, hogy azt vállalja, hogy nem tudom, hogy volt-e. Azt nem tudom, hogy kié volt a trágya. T. magi monddta nekem 5-6 évvel ezelőt, hogy vitétt trágyát. Tényleg vitétt a vágóhídról abban az időben, de a kocsi-sok magyarok voltak én nem ismerem őt 2-3 ízben történt.

Bihari Lajos: Arról nincs tudomásom, hogy T. a vágóhídról vitétt. Nem tudom kié volt. Az álatorvosok kezelték, 3-4 éve a tulajdonomból adtam 4-6 kocsi-ravatót T.-nak.

Urbilánov Lázár: A sz. n. gyűlésen Bradvárovis a nép között jött és biztatta, hogy kiabálják, hogy T. trágyát lopott. Dolics is monddta, hogy T. s néhány társa ingyen trágyát hordanak a földjeikre és az ujvideki szegényeket megkárosítják. Dolics azt is monddta, hogy nem becsületés uton akarnak meggazdagodni.

Dr. Belohorszki János: Nekem csak arról van tudomásom, hogy özv, Kubanik Ferencné hagyatékában, mint Neupauer képviselője jártam el s tudom, hogy ideiglenes nyugta lett kiállítva, melyben Lovrekovits elismeri a 200 korona felvételét Kubanekné hagyatékából a városi szegényház részére. Ez 1908 ápr. 16-án volt. Hogy kinek, hogyan számolt el, nem tudom. Lovrekovits járt nálam és tanácsomat kérte, hogy mit csináljon a 200 koronával? Tanácsoltam, hogy várjon, míg hivatalos végzést kap. Ez akkor használt szavakra nem emlékezem.

Neupauer Ötön: En a kérdéses ügyben, a végrendelet végrehajtója, tudom, hogy a hagyatékban 200 k. hagyaték van a Mária Valériánom részére, melyre vonatkozólag említettem Lovrekovicsnak, hogy neki mint gondnoknak a 200 koronát átadom, ami később az illetemben meg is történt. Erről idgl. nyugtat adott, de arról hogy hol és mikor számolt el, tudomásom nincs.

Szelezák Lajos dr. Tapavicza képviselője kéri, hogy Szalay Lajos, Forster Géza, Rehák Ferenc és Kasszovitz Zsigmond halgattassék ki, hogy a szemét, és trágya Kasszovitz volt.

A bíróság ezt mellőzte. Képviselő a b. p. 384 §. 9. pontja alapján semmisségi panaszt jelent be.

Ezután a bizonyítás befejeztetett. Elschléger Dezső dr. ügyész megbizott előterjesztette vádbeszédét, melyet a legközelebbi számunkban közlünk. A vádbeszédek is teljes egészében hozzuk, így óhajtjuk az Ujvideki Napló olvasó közönség érdeklődését kielégíteni.

Ítélet.

A Tapavicza pör iránt mindvégig renkiül nagy volt az érdeklődés, de az ítélet-hírdetés napján szombaton olyan zsúfolásig telt meg a terem, minőt még Ujvidéken eddig nem tapasztaltak. Francz József j. bíró 9 órakor hirdeti ki az ítéletet a közönség feszült kíváncsisággal lesi minden szavát. *Erős Aszút* rágalmazás és becsületsértés véts. 80 k. fő és 20 k. m. büntetéssel sújtja. Az ítéletet felfüggesztik. *Tapavicza György* dr. 100-100 kra büntetettik, mivel

kétrendbeli becsületsértésben találtott bűnösnek. Az ítéletet nem függesztik fel. *Populics, Bradvárovis, Doljics, Maczedonics, Pekló, Lovrekovics, Geizler, Bales dr.* vád alól felmentettek. Slezák Lajos dr. felebbezett és ezért, mert Szalay Lajos volt polgármestert ki nem hallgatták semmisségi panaszt jelentett be.

Cs. M.

Vasárnapról — vasárnapig.

Ömeltődsága a főispánunk. Öfelsége előtt f. hó 20-án volt kihallgatásom. Aki a legfelsőbb kihallgatások természetét és lefolyását ismeri az jól tudja, hogy az ilyen ceremóniák nagyon gyors lefolyásnak. Előadás, kérés, köszönet, néhány szóval. Erre öfelsége szalutál és vége... következik a többi. Főispánunk kihallgatása teljesen elült a megszokott formáktól, mert öfelségének legmagasabb kegye városunk viszonyaira is kiterjedt. Meleg érdeklődéssel kérdezte a város haladását és belső viszonyait. Kitérítés a személy iránt és kitérítés városunk iránt is. Ebben nagyon sok elismerés leli alapját. Aki a várost jelenleg kormányozza ez a férfiú dicsőséget teremt Ujvidéknek.

Kitérítés. Forster Géza tanácsnokot öfelsége a Ferenc-József rend lovaglására ötféjével tüntette ki. Forster a Vöröskereszt egylet körül szerzett érdemeinek jutalmát lelta a legelsőbb kitérítésben, ki mint hivatalnok is mindenkinek a tiszteletet vivta ki. Rendkívül szorgalmas, fáradhatatlan lelkiismeretes, szinte a pedánsáig. Mi is csatalkozunk azokhoz, kik öszintén övdözik a tanácsnokot. Még aránylag fiatal ember és teheresség el még sok szolgálatot tehet városunknak.

A Tapaviczapör 4 napos 3-ik felvonása is befejezést nyert. A tanúk vallomásáról helyes képet nyer az olvasó má számunkból. Szerződés-szombati tartott a tárgyalás. Pénteken heves jelenetek voltak, melyeket Maczedonics, az egyik vádlott azzal provokált, hogy Szelezák Lajos dr. T. képviselőjének szemébe vágta, hogy nem monddta a vádlottól objektív bírálatot, mert maga is erőlelésben és jellemében nem korost. Mire Szelezák alaposan elbánt a magáról megfélekedezett vádlottal. Bírói rendreutasítást vont maga után.

Nyitelen járóv. Az ujvideki m. főgimnáziumnak egy névtelen emberbarát 300 koronát ajánldékozott, hogy ezen összegből egy tanuló 4 éven a tanulmányi kirándulásokban való részvételében segélyezzen. Magától értetődik, hogy az illető kitérített tanuló csakis a legjobb előmeneteli és szegénysorsú lehet.

A Vöröskeresztből esütőfőtökön az Erzsébet díszteremben igen fényesen sikerült. Részlet a jövő számban.

Szenzációs katonaszabadítás. Szubotin Cvetó mozo-ori lakóst a rendőrségnek végre sikerült leleplezni. Az eddigi nyomozás fényes eredménnyel járt, 21 hadkötelek, kik már az első sorozáskor alkalmasoknak bizonyultak, de később Szubotin segítségével megmenekültek a nehéz fegyverforgatótól. Letartóztatták s folyó hó 20-án ujból előállították őket. A sorozó-bizottság valamennyit alkalmasnak monddta ki, minek folytán 5 évi tényleges szolgálatra nyomban be is vonultak. Majdnem kivétel nélkül mindannyi nős, családós és vagyonos.

Gyilkosság az örmöntány. Hétfőn este borzalmas gyilkosság történt egy szalonka utcai örmöházban. Abranov Ráda, Obranovics Daniló és Pál, Mirkovits Mladen ott dözsöltek már este felé. Botor Lajos kitessékelta a duhajkodókat. Dulakodás közben 6 késszurattal meggyilkolták Botor-t. A gyilkosokat letartóztatták.

Nagy jelmezestélyt tart az Ujvideki Dárláda f. hó 28-án. Lázasan folyik az előkészület ezen fényesnek ígérkező estélyre. Az énekar és

az előadandó operában szereplők buzgó próbálgatnak, hogy az előadás kifogástalan legyen. A műsor kimagasló pontja Eduárd és Kunigunda.

Díjjalan Lakásközvetítés. A Városi Artézi Jódusfürdő igazgatósága arra kéri városunk közönségét, hogy azok, akiknek kiadható szobájuk, lakásuk van, azt a körülményt a szoba, vagy lakás árának megjelölésével levelezőlapon tudassa a fürdő igazgatóságával. A fürdőben a kiadható lakásokról, szobákról jegyzéket vezetnek és az előcsarnokban kifüggesztik. Tekintve a már most mutatkozó és a tavalyinál jóval nagyobb érdeklődést, biztosra vehető, hogy a kiadható lakásokat a fürdő igazgatósága a fürdővendégeknek bérbe fogja adni. A lakásközvetítés természetesen díjjalan!

Áthelyezett bírósági jegyzők. Dr. Moldoványi Géza ujvideki törvényszéki és Belesziljn Sztanmír ujvideki járásb. jegyzők kölcsönösen áthelyeztettek.

A volt határvideki népoktatási szabályrendelet hatályon kívül helyezés és az országos népoktatási törvény és rendeleteknek az ország részére való kiterjesztése tárgyában a sajkáskerületi községek elhatározták, hogy a vallás és közoktatásügyi kormányhoz memorandumot intéznek, melynek ányújtására kiküldött bizottság vezetőjére a kerületi közszeretben álló képviselőjét, Zákót óhajtják felkérni.

Összedült egy épülőfélben lévő ház a Bem-utcában. Emberéletben kár nem esett.

Vesztett kutya garázdkódása Apatinban. Mult héten egy kis vesztett őléb többeket megmárt, kiket azonnal Budapestre szállítottak. Köztük van Huber csendőrmester is.

Jskolák bezárása Baján. A bajai elemi iskolákat kanyarójárvány miatt bezárták.

Katonai öncsonkítók. A szabályi járásban sok öncsonkítónak jötték nyomára. Az illető hadkötelesek, hogy katonáktól megszabaduljanak fulik dobhártyáját szuratták át és így megmenekültek a hadkötelezettségétől. A nagyméretű nyomozást a szabályi járásban a napokban befejezték. 17 öncsonkított nyomoztak ki, akik részint egymásnak voltak segítségére, részint pedig idegenek által furattak ki dobhártyájukat. A 17 hadkötést a járási főszolgabíró utóállítati rendelte. Ha az illetőket katonai szolgálatra alkalmasnak találják, ami valószínű, mert a dobhártya legtöbbnél meggyógyult, ismét besorozák őket büntetés szolgálatra, azonfelül feyházbüntetéssel is lakolnak tetteikért. A legérdekesebb ebben a bűnügyben az, hogy valamennyi öncsonkító beismeri esekelményét.

Öngyilkos gyógyszerész. Vaskutról jelentik: Vaskut társadalmának egyik előkelő tagja, Thold István gyógyszerész öngyilkos lett. Vasárnap délután husz gram morfiumot ivott és meghalt. Minden kétséget kizárólag megállapították, hogy tettét beszámíthatatlan állapotban követte el. Tetteinek oka az anyagi tönkölés való félelem és folytonos viszályok. Az öngyilkos gyógyszerész Vaskuton és környékén köztiszteletben állt.

Tűz. Péntek este a Radicevics utcában légett egy istálló. A tűzoltók rögtön a helyszínre termettek és így a tűz továbbterjedését megakadályozták. Nagyobb kár nem történt.

Háztartásokban

szükséges jégsekrenek, konyhai szab. mosogatóasztalok fagyaltgépek, a legjobb kivitelben, ugy készpénzért valamint részletfizetések mellett is kaphatók Lloyd Kereskedelmi rész. társ. Budapest, IV. Ferenciek tere 7. Képs: árjegyzék kívánatra díjtalanul.

Ne tétovázzzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

BERETVÁS-PASTILLÁT,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — **Ára 1.20** Kapható minden vosok által ajánlva. **gyógyszerárban**
Készíti: Beretvás Tamás gyógyszerész Képesten.
3 dobozzal ingyen postai szállítás.

A mezőgazdaság a gyermekvédelem szolgálatában. A Délvidéki Nemzeti Szövetség, a mely a gyermekvédelmet is besorozta feladatai közé, rossz utra tévedt fiukat mezőgazdasági munkára nevel. Az első kísérletet Dettán kezdte meg, azután a Temesvár közepében levő Cserna pusztán folytatta. Gyarmatai Derera József nagybérlő vállalta el a fiúk nevelését, tanítását és kettős feladatát meglepő eredménnyel végzi. A rossz környezetben felnőtt fiúk, akik között teljesen elzülöttek is voltak, ma szorgalmas és megbízható munkások, kifogástalanul elvégzik dolgukat és nemcsak testileg, hanem erkölcsileg is megerősödtek, úgy hogy visszaesésüktől már nem kell tartani.

Kövés vállalat indult meg Ujvidéken oly kevés reménnyel mint az Appolló színház. Azonban kellemesen csalódtak a vállalat létesítői, mert a moziból eleven vállalat lett. Minden ízében élelmes, melyet nem kell amerikai értelemben venni, hanem a mi fel fogásunk szerint, hogy a vállalat élvezetet nyújt és élvezetet talál a közönség pártolása által, melyet teljes egészében meg is érdemel. Klotz igazgatónak oroszán része van a sikerben, melyet hétről-hétre elismerhetünk.

Ízlés dolga. A Tapavicza pör tárgyalása alkalmával eszünkbe jut egy még Bruck Igazgatása alatt történt adoma. Bruck a felsőkereskedelmi iskolában magyarázza a közönséges és műtrágyát. - Mondja csak Hauser az előadottak után melyik trágyát tartja jobbnak? - Az kérem ízlés dolga feleli Hauser teljes nyugalommal. Biz ez ízlés dolga. Vagy nem úgy van?

Az Ujvidéki gimnázium ügye. Sem »Est« sem »Nap« de még az egész »Világ« sem tudhatja addig pozitív formában, hogy mi történt a magyar gimnáziumban, míg a hivatalos vizsgálat befejezést nem nyert. Senkit el nem itélünk addig, míg be nem fejezik a vizsgálatot. Várjuk meg türelemmel és ne engedjük, hogy már előre vessen árnyékát e hatalmas intézmény, mely Ujvidék büszkesége volt mindig. Ha valaki bűnös, akkor megbüntetik. A vallás és közoktatásügyi miniszter kezében van az ügy és ha ott van, akkor igazságos kézzel fekszik, mely erősen és hamarosan, de főleg igazságosan rendet teremt.

Új felelkönyvi hatóság felállítása. A zsályai járáshoz tartozó községek erős mozgalmat indítottak az iránt, hogy járásbírósaúq telekönnyvi hatósággal kapcsolattassék össze. Az ezen hatóság részére szükséges épületek költségeire — mint levelezőnk írja — Csurog község 10.000 koronát már megszavazott.

A miniszter köszönete. A vall. és közokt. min. a Zombori Napközi Otthon Egyesületnek, amely a zom. otti elemi népiskolába járó szegény gyermekek ellátására hét évi fenntartása óta mintegy 7000 koronát áldozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

Baics zéneiskolájában a tanfolyamok már teljesen megteltek és ha annyi jelentkező lesz, hogy még egy vagy több párhuzamos osztály felállítása lesz szükséges, akkor új, kiváló tanerőkkel szaporítja az intézet tanári karát.

Csevegés.

Ha én cikket magának a telefonba elszókolhatnám kedves szerkesztő Úr, úgy jól tudom nem panaszkodnék reám, mert jutna akkor belőle elég de azt le és írni!? Aztán meg, néhány kis ostobaságot vagy malitiát elmondani elhadarni könnyebb is, esetleg később le is lehet tagadni ha muszáj, de leírni!? Pedig látta, én csak saját élményeimből mondom el egyet-mást hűen igazán és mégis félek, hogy k. felelős szerkesztőnk dacára az én fejemet török be egyszer kedves társaim.

Hát, ha úgy tetszik, térjünk még egyszer vissza a bálí terembe, hol az idén annyi kellemes, de még több nem kellemes epizódot éltem át.

Az Ujvidéki Városi Artézi Jodofürdő és Vizgyógyintézetben a téli é vadban

Az ischiász, csúz, közvény,
görvély, csontbántalmak-
ban, idegességben szenved-
ők, női betegségek és vér-
baj minden fajtájának

gyógyítása

a legnagyobb eredménnyel
történik.

Láttam, hogy pompás bálí toillettem mely benyomást tett a hölgyekre és az urakra egyaránt. De én nem élvezhettem sokáig e dicsőséget, mert egy fiatal ember termelt előttem ki e szavakkal fordul hozzám »és a lánya?« Otthon van, közönség jól érzi magát. Mire fölémtem eltűnt melőlem. Jött egy másik, és a kissaszonny mért nem hozta el? Hát nem megmondtam, hogy fiatal még, esetleg jövőre elhozom, ez idén még nem.

Csunya mama volt a fejelet és ott hagyott. Jött egy harmadik, egy jó boszton táncos, már a második táncnál keringtünk, én már örültem, hogy ez nem von kérdőre, mikor hirtelen haragosan rám szól, bizony lányát elhozhatta volna, irigy mama, és a helyemre vezetett. Még csak ki sem pihentem magam, jött egy kedves jó mama leányával, mindkettő rám rontott, hogy miért nem jött el lányom? Én szívesen felelttem volna nekik ha hagytak volna, de ők ketten egyszerre hadartak össze vissza és mire abba hagyták a szó ostromot csak annyit ér tettem meg, hogy az ő lánya se vénebb mint az enyém, miután elcsodorta őket lélem a táncolók árja. Tehát ezen is túl volnék sőt hajtottam. Menjünk az étterembe szoltam az uramnak és társaságomnak s ott hagytuk egy időre a tánctermet. Letelepdtünk mindnyájan egy asztalhoz mit csak a vendéglők a főpincér és még egy csomó pincér protectionjával sikerült megkapni. Az uram számomra őzhátat rendelt mártása, mint valami ritkaságot, minek én nagyon szoktam örülni. Alig kezdtem enni az izletes falatból amikor egy ur rontott közibünk és rám nézve cikázó szemekkel kérdőre vont, mért nem hoztam el lányom, mikor iskola társnői közül többen vannak itt. Az uram felett helyettem, hogy leányom még fiatal és ráér jövőre eljönni a bálókra. De ő ezzel nem érte be és még hangosabban szónokolt, ki maga akar mulatni, táncolni ezzel aztán odébb ment. Én bántam, előbb az ő hátrára, aztán a távozó hátrára, melyet nagy kedvem lett volna még jobban megspékelni mint az előttem lévő, őz hát volt. Végre is ezen is túl voltam. Menjünk vissza a bálí terembe szolt barátom egy kis idő múlva és kis társaságunk után indult mikor hirtelen megrántja sál mat valaki és e szavakkal fordul hozzám egy hölgyismerősöm »remélem lányát csak nem hozta el?« Én nem feleltem e szokatlan kérdésre, mire ő folytatta, én érek belőle nagy lányt csinálni, sőt ha tudni akarom, ugyan csodálkoztak mult vasárnap barátom, amikor őt arra menni látták hosszú szoknyában. Miután még mindig nem tudtam mit válaszolni egy »vizszontlátásra«-val tovább siettem társaságomat utólrni.

A terembe érve nem bírtam többé magammal és égtem a ványtól valakin kitölteni a busszum a sok malitáért. És a kedves sors előzőkény volt vágyam teljesítésében. Egy arrogáns rendező jött be éppen felém kezében tartva a bál táncrendjét és nekem nyujtva azt így szolt: kérem vigye legalább ezt haza a lányának ha még kis lányunk kell lennie. Én utána nyulok, de csak látszólag, a táncrend a földre esik, ő hirtelen lehajol azt felvenni, azalatt én egy táncoló pártól hirtelen lökést kapok és teljes súlyommal rálépek kezére és addig álltam rajta míg a szilaj pár, odébb bosztonozott. Csak 64 kilo vagyok bál ruhában szoltam nyugodtan az ípsének, mikor végre megszabadult az édes tehertől és most, örüljön, hogy nem a nyelvére léptem. Ezzel eltűntem a tömegben. Az estélyről hazamezem azon busulltam, miért nem lehet az emberek nyelvére lépni, ha bánatnak bennünket. Másnap reggel referálom kellett a bálról leányomnak, szép volt e a bál, jól mulattam e, hát ő utána kérdészködte-e? és mikor elmondtam a történetet ő nevetve így szolt: biz én jövőre is csak kis lány leszek kár volt megígérnem, hogy akkor elviszel és te még jövőre is fiatal mama maradsz, hádd bosszankodjanak az emberek. n. t. né.

Az I. péterváradí gőzmosó- és vasalóintézet

Brodsky és Fradl

elvállal minden fehérnemű tisztítást. A gőzmosoda előnye, hogy közvetlen a Dunaparton van, a fehérneműk mosása folyóvízzel történik és minden ártalmas vegyszertől kimélve vannak.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX A nagyérdemű közönség kényelmére a fehérneműek gyűjtésével XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Fuchs József urat vegytisztító és kelmefestőintézet, **UJVIDEKEN Kosuth Lajos-utca 13.**
szám biztuk meg, hol az árjegyzékek is megtekinthetők

Ne lopj.

-- Tanulságos történet fejezetben. Pályázik az Akadémia Kocián díjára. —

I.

Beharangozás.

Igenis szeretett embertársaim, ne lopj! Vagy ha már lopsz, úgy loplálj, hogy értelem legyen. Lophatsz sok mindent; verseket, régi vicceket, prémes télikabátot a kávéház fogasáról, egy emeletes házat, mert ez mind veszélytelen dolog, de világért csejbe ne jusson szép Magyarországon valami mestei műremekeket, teszem azt: egy világhírű, drága festményt ellopni, mert — hiába lopot el, itt Magyarországon ugyan nem adod el a műérték a lopott képpel egyetemben kiadobnak, amint az alábbi tanulságos történetből is megtudod.

II.

Az ellopott Tintoretto vázlat.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer hazánk szép fővárosában két szegény festőnövének. Éheztek, fáztak a szegények és csak sehogy sem akart a sorsuk jobbra fordulni.

Azt mondja egyszer az élelmesebbik festőnövének a barátjának:

— A fene egye meg ezt a komisz életet! Már két hónap óta nem volt meleg kanál a gyomromban, ez így nem mehet tovább! Gyere velem a Szépművészeti Múzeum reneszánsz termébe, ott kiállították Tizián tanítványának Jacopo il Tintoretto-nak a 16. századból való egyik festményét, megér testvérek között is vagy harmincezer koronát, hisz tudod egy kutyá se jár ebbe a múzeumba, egyszerűen leemeljük ezt a képet, eladjuk vagy huszezer koronáért és aztán gyű! — Párisba!...

III.

A hordár a Tintorettoval.

Sikerült.

A Szépművészeti Múzeum portása, a házmesterné ölébe hajtotta a fejét és aludt. A nagyreményű festőnövédek zavartalanul vitték el Tintoretto világhírű képét.

Az utcán egy törősszakálás hordárt fogtak. — Drága apánk — szóltak a fiuk — ma nem hiába állt a poszton. Ma jó üzlet lesz. Itt van ez a kép, vigyázzon rá mint a családjá szemére, elmegy vele a Váci antik képerkedőkhöz és eladja. És most ide fülelj te vén csatoló. Ez a kép négy száz éves. Huszezer koronát kér érte, de odaadhatja a legrosszabb esetben ötezerért is. Délután ide jövünk a pénzért.

IV.

A sorsharag beleavatkozása.

Délután két óra.

A hordár a poszton áll, kezében a Tintorettoval. A festők megrökönyödvé néznek rá.

— Mi az, nem adta el?
— Nem.
— Megbolondult? Ilyen képet? Lehetetlen.
— Vagy husz régiségkereskedőnél voltam, Tizenhat helyről kidobták. Két helyen az arcomba vigyorogtak, egy helyen a szemem közé köptek és egy helyen tíz koronát ígértek.
— Borzalmas!
— De nem baj. Megint utra indulok, délután négyig cladom. Gyűjjenek akkor az urak

V.

A traszódia bekövetkezik.

Nyárias olvasó, mit gondolsz, hova ment a hordár a képpel?
Egyenesen a Szépművészeti Múzeumba, a honnan ellopták a képet. Gondolta magában a jó öreg hordár először megbeszélte a képet, ne hogy hiába nyargaljon a városban.

A múzeumban már felfedezték a lopást, sőt detektívek is ott voltak már és tapogatták az ellopott kép kihűt helyét.

Gyűn a hordár:
— Ezt a képet hozom becsültetni.
— Hihháh! — röhög az igazgató ur -- ez nem is rossz vicc! Sz' épen ezt a képet keressük Sz' épen ezt a képet lopták el innen. Ipeg jó helyre jött becsülni!!!
És viszik a detektívek a hordárt a rendőregre.

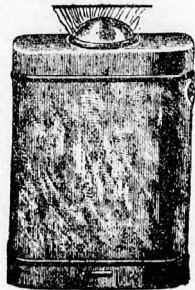
Es miután a festők értesültek a hordár traszódiájáról, nem voltak bolondok a rendőrségre menni, hanem cilliantak, mint a kámför.

Tehát szeretett embertársaim ne lopjunk! Vagy ha lopunk, csak műremekeket ne!

Pinty-urfi.

Kitűnő kereskedelmi képzettségű több évi gyakorlattal biro komptoaristano azonnali belérésre alkalmazást keres.

Cim: az Ujvidéki Naplóban.

Egy nyomás és **Világosság!**
a legújabb találmány ára 3 kor.
Villamos zseb lámpa
Venus.
H. Dinger & Co.
Soroksár.

Védjegy

Jól jár, ha
tudomásul veszi, hogy utabban üfőzöcsk!

a valódi

Palma-kaucsuk-
cipősarok

mindent ismeretes, jellegetes dohorát. Az utánott dohorokban természetesen csak kő-szemes gumisarok vannak, jól teszi tehát, ha kő-szemeset megválasztja, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dohoron látható

védjegyére ügyel!

Védjegy

Kötőgépek.

Ujdonság háztartási és ipari célokra. Kényelmes részletfizetésre is kapható Kérjen árjegyzéket. Tanítás Budapestben ingyen. Vogl József Lajos, műgépész. Bpest, VII. Aradi utca II. szám.

A kiváló szakerök vezetése alatt **Berger Rizí** féle kereskedelmi iskolában új magyar és német tanfolyam nyílik meg. A gyorsírást Csejnyei tanár tanítja.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és a gyorsíráse 4 hónapig tart. A tanítás minden hónap elsején és 15-én kezdődik. Oktatás nyerhető a német nyelvben is 3 hetenként.

D i j a k:
a gépirás egész tanf. 20 K, könyvvitelé 12 K, a gyorsírói 10 K, a német nyelvi 8 K, havonként.

Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán u. 4 szám alatt.

Szőlőoltványok!!

Kiváló szép és dús gyökerezű, szokvány minőségű fásoltványok Ripária-Portalisz alanya olta a legjobb bor-és csemege fajokban közöttük „Csabagyöngye” mely faja már július közepén érett, Erzenlevél sima zöltooltványok. Biharia-Portalis és Riparia-Portalis sima és gyökeres alanyvesszők, perenospora és jégverésmentes hazai sima és gyökeres vesszők a legutányosabb arban.

Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld az

Erzsébet szőlő oltványtelep.

Tulajdonos: **Schmidt Mátyas, Bogáros,**
Terentál m.

A „Vadászkürt” vendéglő átvétele.

A városbiza tőszomszédságában a Rakóczi Ferencz ut bejáratánál **van a régi jóhírnévként örövendő Vadászkürt vendéglő, melyet e hó 15-én saját kezelembe vettem át.** Kitűnő konyham, a legjobb italaim vendéglőmet a t. közönség előtt kedvelte teszik. Minden örökvéssémmel azon leszek, hogy vállalatommal a t. közönség b. igényeit kielégítek. Naponként elsőrendű cigányzenekar, hétfőn és pénteken halásze.

Különlegesség! **Vacsora!**

Teljes tisztelettel **Freudenfeld Armin** vendéglős.

3 tál étel 1 korona. Házonkívüli abonenseket jutányos árban elfogadok.

Tisztelt vendégeim óhajának engedve
a Grand Hotel éttermét, sörcsarnokát, vigadóját,

az egész etablissement

saját kezelembe f. é március hó elsején veszem vissza, amely aktust ünnepélyesen óhajtom nevezetes é tenni. Március hó 2-án csütörtökön este katonazenével mellett egyesítem ismét a szállodám összeségét. T. vendégeim iránt a jövőben is a legnagyobb előzékenységgel viseltetem és úgy a pontos kiszolgálás, valamint ételeim és italaim jóminősége által az eddigi b. bizalmat még fokozni óhajtom. Minden héten katonazene szórakoztatja t. vendégeimet.

Teljes tisztelettel
Récsei Gusztáv

Szerémi-Borozó

Ujvidéken

Kenyér-utca 23. szám alatt a Központi Hitelezéssel szemben, melyben Schwarz József úr saját termései borait, égetett törköly palinájait, a 27 holdnyi kámtai Paraga hegyen lévő szőlőjéből, poharaként vagy zárt palackokban mérsékelt árak mellett kerülnek kímélésre.

Magrandelések 50 literen felül hordóban Schwarz Testvérek irodájába intézendők (Haltér 12. sz.)

A borozóban olcsón és jól lehet étkezni.

Építők figyelmébe

kiváló minőségű elsőrendű fedél-cserépkapható

Keiner Miksnál

Duna-utca 19. sz.

Régen elismert és jónak bebizonyult Dr. Söfft-féle

Aranycseppek

Biztosan és gyorsan ható szer a válóláz ellen annyira, hogy két kanál bevétel után a láz megszüntetést jót állunk. Az aranycseppek a gyomor- és a bélbajok minden nemét a fejfájást, vértelenséget gyógyítják a vért. Különösen gyorsan és biztosan hatnak idült gyomorhurut, görcsök, gyomorgörcsök, kolika esetekben pár perc alatt. Kiváló erős hasmenés és hányinger ellen. Nincs egyetlen olyan szer sem, amelynek hatása oly gyors és biztos volna, mint az aranycseppeké. Nem romlik el a legnagyobb hőségben sem, akik aranycseppeket állandóan hordanak maguknál hirtelen megbetegedéstől és szélhűdéstől megvannak védve. Egy háztartásban sem hiányozhat. Kólera rohamoknál rendkívül hatásos. Számos külföldi irat áll rendelkezésre. 1 üveg ára 1 frt. 20 kr. Székiúti: KODNAR DÖMÖTÖR Bpest. I. Attila utca 23 h.

3000 patkány

és ugyanannyi házi egér kiirtására elegendő egy 6 koronás Patkány-kolera próbaküldemény. Mezei egér kipusztítására 6 kiló „Standardo“ mezei egér irtó anyag (mely 6 hold földre elegendő) utánvétellel 5 korona. Szállítja a Standard vegyészeti gyár Bpest. I. Kossuth Lajos utca 14. szám.

?

Miért csináltatja lábbelijét kontárnál?

Ha jó, lábhozálló, tartós finom cipőt óhajt akkor

Peller Józsefnél

Kenyér utca 6. szám alatt csináltatja.

Az anyagot maga szolgáltatja, mert bórkereskedése és felsőrész-készítő műhelye is van.

AKI NEM NEM KAPTA MEG AZ
50-ik idényértésítünkét kérje annak bérmentes beküldését.
BUDAPEST, V. KERÜLET, NÁDOR-UTCA 26. SZÁM.
KUNZ ARUHÁZ

Első segítséggel teljes gyógyulást ér a Torody-féle 3 Király tea által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullét, szával gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesébjel- és hosszabb használat után segít. Hurutos bántalmakat eloszlat, gyógytárbán csomagja 50 fill. (10-15 használatra). Torody-név nélküli, rossz hamisítvány. Készít: Torody Gy. ökl. Gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt.

Royal amerikai írógép

olcsó és jól!
Kérjen azonnal árjegyzéket Kovács A. és Tsa cégétől
Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Nincs többé tyukszem!
Használja mindenki a Martin-féle tyukszem-tapaszt, mely 4-5 nap alatt a leggyorsabban, legmakacsabb tyukszem, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést lájálalonná tevé. Ezen évken át kíméletlenül tyukszem-irtószert kapható a feltaláló és készítőnél MARTIN TAMÁS gyógyszerésznél Ujpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona. Valódi csúsz az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jön forgalomba.

Dr. BOROVSKY-féle Felfelmutathatlan háziszser
BOROLIN
gümőkóros, izom- és idegfájdalmak, közszvény, csúsz, ischias, derék-, láb-, szagattások, hátszárások és égési sebek megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő szer, maga az olajrész egyben óvszer is. Kapható mindenütt.
20, 2 - és 250 koronás üvegekben. Előfőizgók.
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

SÜRGÖNY Még soha nem létezett.

Elajándékozunk 1500 K-t. díjat készpénzben! A mellékelt kép megfejtői részére tüztük ki a fenti összeget. Mindenki, aki a kereskedőt megtalálja és átfesti, kap egy férfi vagy női órát 20 K. értékben, vagy kívánatra 15 koronát készpénzben ajándékol. Feltétel, hogy minden egyes beküldés egy megrendelést a kitéző Fortunaimit. Aranyláncra beküld és ennek értékét 1.75 K-t. levélbélyegekben mellékel A megfejtés beküldése után kezdődik a jutalmak szétküldése. Minden küldemény „Patria“ Seifert A központ hoz Wien VII. Neubaugasse 39 küldendő.

STANDARD

életbiztosító-társaság Edinburghban (Angolhon).

ALAPITTATOTT 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. szám.

(Standard-palota)

Ujvidéki főügynökség Kossuth Lajos utca 3.

Évi bevétel 36,638,000 korona
Kültart nyereményrészek 170,000,000 korona
Vagyon 287,600,000 korona
Halálesetek folytán kifizetve 648,560,000 korona

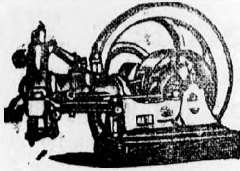
A Standard kötvényeinek nevezetesebb ellőnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak, Szabad világkötvények. Kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után.

Szabad háborubiztosítás napfelkelők részére.

DIJTÁBLÁZATOK KIVÁNATRA KÜLDETNEK.

Drezdai Motorgyár részv.-társ.
Németország egyik legrégebb és
legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petrolcum-
motorokat és locomobilokat
valamint **Szivógázmotorokat**
MEGLEPŐ UJDONSÁG!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges loerő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.
Vezé-képiselet:
Gellért Ignác és Társa
Budapest, Torz-kört 41. Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek

Appollo-színház

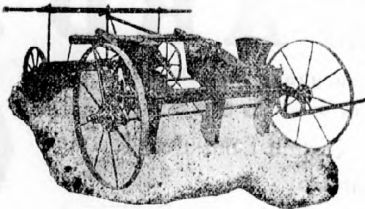
Ujvidék.

A lelegegansabb közönség kedvelt szóra-
kozó helye. Kétnaponként változó előran-
gú, fővárosi, szigoruan e-aládias műsor!
— Kényelmesen berendezett, jól szellőzte-
tett helyiség.

A képek szilárdak
vllágosak és rezgésmentesek.

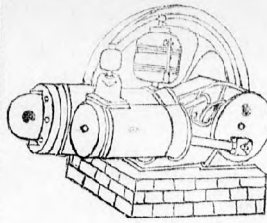
Előadás kezdete hé köznaponként este 6-tól
11-ig. — Vasár- és ünnepnap d. u. 4-től.

REICH JAKAB Mérés és Me-
zőgazdasági
Gépgyár
Ujvidék

REICH-féle szabadtalmarató
kukorica itető ép

Nélkülözhetetlen minden földbirtokos-
nak. Ne mulassza el senki ily gépet rendelni.
A gép szabályozható, mélyebb vagy kevés-
bé mélyebben a földre ereszthető.
3 soros ára K. 140. — 4 soros ára K. 160 —
A rendelésnél kérem a kívánt sortávolsá-
gát megírni.
Allandóan raktáron tartok 22, 25 és
26 hüvely sortávolságú gépeket.
Kiváló tisztelettel
REICH JAKAB
Temesvári utca 1.

Ujdonság!

Ujdonság!

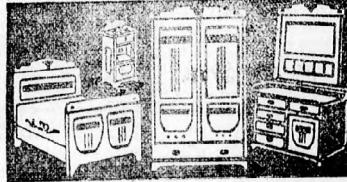
Nyersolajtüzgép.

Különösen megbízható hajtórő. Legolcsóbb üzem! Feltelesen
jótállás! Kedvező árak és feltételek. Nem kell gépszil! Nem
robban! Nem tüvészélyes! Nincs pénzügyi ellenőrzés alatt
Nincs kazar! Egyszerű üzembehelyezés! Bárkihez rendelkezé-
zésére adunk gépet díjtalanul annak a beajazolására, hogy
gépeken a legmegbízhatóbb és legolcsóbb üzemet szolgálataja
Arájanlattal díjtalanul szolgál 2-től 60 PH-ig.

P. LFY TESTVEREK vasúti és gépgyára SZEGED.
Atjárt 1817.evben. 20 arany éremmel kitűn etve.

Nincs igaza

ha azt mondja hogy

Ujvidéken nem lehet mindent a legjobb-
ban vásárolni és mégis olcsón, mert ezt
m egcáfolja

Grosz és Krausz

nagyáruháza ahol

lehet legjobban és legolcsóbban bútort,
függönyöket és szőnyegeket beszerezni!

Telefon 24. = UJVIDÉK. = Telefon 24.

Gyermekkoszokban nagy választék.

STEFANOVITS L. Fia Ujvidék

Alapítottott 1866.

Kossuth Lajos-utca 27.

Telefon szám 78.

Előrendü kékkő, Dupuy-féle buza magcsávája.

Legolcsóbb kávéraktár.

Minden fajtájú ásványvizek nagy raktára, mindig friss töltésben.
California gyümölcs. Friss Szardínia és keleti tengeri hering.

Konzervált főzelék dobozokban. — Görög gyógyborok.

Naponta friss teavaj a tőhercegi tejgazdaságból. Bajor sör palac-
kokban. Asztali cserge borok és pezsgő, legfinomabb lipucsek

Prágai sonka, legfinomabb Sajtfélék. Befőttes gyümölcsök

Minden friss állapotban és a legolcsóbban.

Az Erzsébet szálloda átvétele.

December hó elsején az **Erzsébet-szállodát a kávéházzal**
együtt átvettem.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a t. közönség igényeit és kényelmét
kielégíthessem. Hosszú éveken át szerzett tapasztalataim, jó birnevem, kitűnő
konyhám, előzékenységem feljogosítanak arra, hogy a t. közönség bizalommal
viseltessek irántam. Kérem tehát ugy e város, mint a t. utazó közönséget, hogy
b. támogatásával ezen nagy vállalatom sikerét előmozdítan sziveskedjék.

A t. közönség kényelmére minden lehető megtettem.
Konyhám és italaim a legjobbak, 70 vendégszoba, a szép kávéház minden
kényelemmel berendezve a t. közönség rendelkezésére áll.

Tisztelettel

Horti Balázs.